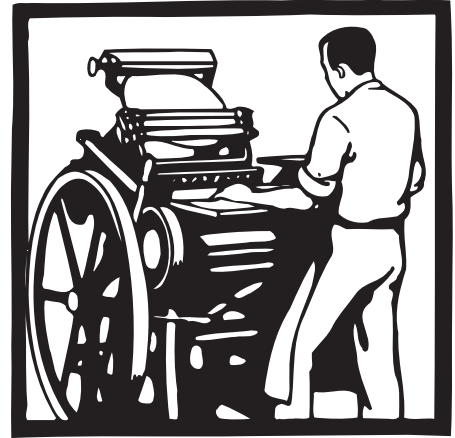

TERVETULOA
TUTUSTUMAAN

KIRJAPAINOTAIDON HISTORIAAN

Välikankaan kirjapainomuseon kokoelmat esittelevät kirjapainotekniikan kehitystä 1900-luvulla. Museon kävijä pääsee näkemään, kuinka tekstin, kuvien ja painotuotteen valmistus on muuttunut aikojen kuluessa. Suurin osa koneista on toimintakuntoisia, ja niitä voidaan käyttää yhä painotuotteiden valmistamisessa.

Välikankaan
KIRJAPAINOMUSEO

Tullikamarinkatu 3, 67100 Kokkola

www.kirjapainomuseo.fi

KOHOPAINAMISEN SUOSIO KESTI 400 VUOTTA

ALUKSI KAIKKI PITI LATOA KÄSIN

Johannes Gutenberg keksi kirjapainotaidon 1600-luvulla. Seuraavien vuosisatojen ajan tekstit syntyivät kirjain kerrallaan.

LINOTYPE-LATOMAKONE TEKEE 6 IHMISEN TYÖN

Linotype-latojan ei tarvinnut viettää aikaansa kastilaatikon ääressä. Hän sai istua koneen ääressä rivejä näppäillen. Mikä vapaus!

KUVALAATTALAITOKSET SAAPUVAT SUOMEEN

Reprokameroiden yleistymisen myötä painotuotteisiin saattoi saada jopa valokuvia.

1650

1840

1850

1880

1900

ENSIMMÄINEN PAINOKONE OLI NYKÄISIN

Gutenberg teki sen puusta, myöhemmät raudasta. Hartia-voimat olivat koetuksella, sillä nykäsimmässä jokainen arkki oli puristettava erikseen.

SYLINTERIPAINOKONE TEKEE 8 NYKÄSIMEN TYÖN

Periaate on yksinkertainen. Paperiarkki pyörähtää painopin-
nan ylitse. Merkitys on valtava. Useampisivuisia sanomalehtiä aletaan julkaista.

ROTAATIOPAINO NOPEUTTAA PAINAMISTA EDELLEEN

Rotaatiopainokoneessa pyörivät sekä laatat että paperit. Rotaatiokoneet olivat usein valtavan isoja ja lehtitalon tai kustantamon omaisuutta.

OTSIKKOLATOMAKONEELLA ISOT OTSIKOT ESIIN

Otsikkolatomakoneilla pystyi laatimaan isojakin otsikoita. Ja jos lehden tunnukset kuluivat liiasta painamisesta, ei sekään haitannut. Nyt sai heti uudet otsikot.

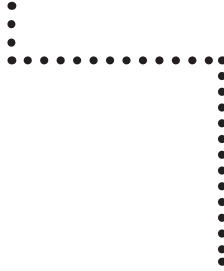

1914

1930

VIIVARASTERIKONEET TULEVAT MYYNTIIN

Konella voitiin tehdä nopeasti valokuvasta painolaatta. Eräillä malleilla voitiin myös lähettää kuvia uutistoimituksesta toiseen.

1938

1951

VALOLADONTA TUO FILMIN KIRJAPAINOON

Uusi tekniikka vaati uudet kujeet. Valoladontaa ehdittiin käyttää kirjapainoissa noin 20 vuotta ennen seuraavaa suurta keksintöä, tietokonetta.

1960

HEIDELBERG-TIIKELI ESITELLÄÄN YLEISÖLLE

Heidelbergin tiikeli pystyi painamaan jopa 3000 arkkia tunnissa. Siitä tulikin nopeasti yksi maailman suosituimmista tiikelipainokoneista.

VÄSYNYT VIRKAILIJA KEKSII KOPIOKONEEN

Chester Carlson väsyi kopioimaan asiapapereita käsin. Vapaa-aikanaan hän kehitti ensimmäisen kopiokoneen. Kesti kuitenkin 15 vuotta ennen kuin yritykset kiinnostuivat keksinnöstä.

OFFSET-PAINAMINEN MULLISTAA KAIKEN

Kemialliseen menetelmään perustuva offset-painaminen merkitsi kohopainokoneiden katoamista kirjapainoista.

TÄNÄ PÄIVÄNÄ...

Kohopainokoneet ovat korvautuneet kirjapainoissa uudemmilla laitteilla. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että aika olisi ajanut kokonaan kohopainamisen ohitse. Vanhoja laitteita voidaan käyttää yhä painotöihin, joissa vaaditaan erityisen kaunista jälkeä. Esimerkiksi nykyisin on mahdollista suunnitella tietokoneilla aineistoja, jotka painetaan kohopainotekniikan avulla.

Pyrimme esittelemään kirjapainomuseossa kohopainamisen historiaa ja tekniikkaa. Tavoitteenamme on rakentaa koneistamme kirjapainomuseon, joka palvelisi kahta eri päämäärää. Meille on tärkeää, että vierailijat voivat tulla tiloihimme tutustumaan kirjanpainamisen historiaan. Toiseksi tahdomme kunnioittaa kohopainokoneidemme pitkää historiaa myös painamalla niillä.

Kirjapainomuseomme on avoinna tilauksesta. Toivomme, että reissua suunnittelevat ottaisivat etukäteen yhteyttä Ulpu Välikankaaseen (040-5162311).

www.kirjapainomuseo.fi